

Teatrul de Stat
din Ploiești

AVARUL.

de Molière

Avarul este, poate, una dintre cele mai dure comedii molierăști. Aici, viciul generează viciu. Crinicea zgîrcenie a lui Harpagon este mai mult decît o manie: ea îi anulează integral personalitatea, distruge fibra unei structuri umane normale. Pentru Harpagon nu mai există demnitate, onoare, simțul datoriei, sentimentul patern. Copiii îi răspund cu aceeași monedă: ei nici măcar nu simulează respectul sau afecțiunea. Familia este distrusă: tatăl și copiii — uitînd de orice respect — stau față în față ca niște dușmani; și, cu toate acestea, comedia triumfă. Risul se degajă franc, solid, fără menajamente — căci genul autorului comic a găsit unghiul de vedere din care torpitudinile sufletului omenesc devin ridicole.

La Teatrul din Ploiești regia a subliniat prin cîteva efecte reușite paradoxul acestei relații atroce și, mă refer, în special, la buna idee care deschide și închide spectacolul.

În viziunea lui Harry Eliad, Harpagon este un veșnic osîndit, ceea ce se întîmplă în piesă este doar începutul unui lung calvar. La ridicarea cortinei, valetul La Flèche, pîtit după un boschet, îl urmărește pe Harpagon în timp ce-și îngroapă prețioasa casetă. Comoara concentrează gîndurile și năzuințele secrete ale tuturor personajelor, pentru a reveni, în cele din urmă, în schimbul unor importante concesii, în mîna adevăratului proprietar. În final, fericit, Harpagon sapă din nou. Dar La Flèche este iarăși la pîndă...

Din păcate, însă, spectacolul nu urmărește cu prea multă coerență această idee. Scurtarea textului este de multe ori abuzivă, s-au tăiat unele scene esențiale ale comediei, care ar fi susținut prin realismul imaginii scenice excelentele coperi ale spectacolului. Baletul perechilor se desfașoară alert, elegant, precis, dar Harpagon devine un personaj de planul doi, tonul comediei grave este înlocuit de sunetul sprintar al divertismentului.

Plăcerea cu care actorii joacă în acest spectacol este evidentă și contribuie nu în mică măsură la stabilirea unei legături spontane între scenă și sală. O mențiune specială pentru efortul de compoziție, realizat de Cornel Revent, în rolul titular. Există în personajul său o rapacitate feroce și jalnică în același timp, o suspiciune supradimensionată, care face posibil — neverosimilul. În rolul

Mircea Aramă (Jupîn Jacques) și Cornel Revent (Harpagon)

Frosinei — Silvia Năstase impune un personaj care se remarcă prin măsură, prin precizia elaborării, Marius Ionescu și Maria Rotaru evită tonul dulceag al clasicului cuplu de îndrăgostiți, printr-o ironie de bună calitate.

În prea elegantul decor semnat de Vittorio Holtier mai evoluează Liliana Welther, suavă și ingenuă, Cornel Ciupercescu, abil și autoritar, Costică Drăgănescu, al cărui haz depășește uneori limitele desenului regizoral; contribuția lor nu e lipsită de însemnătate la succesul unui spectacol care, dacă nu excelează prin profunzime, cucerește prin veselie.

Magdalena Boiangiu